

HET OOST-VLAAMS MEERLINGENREGISTER

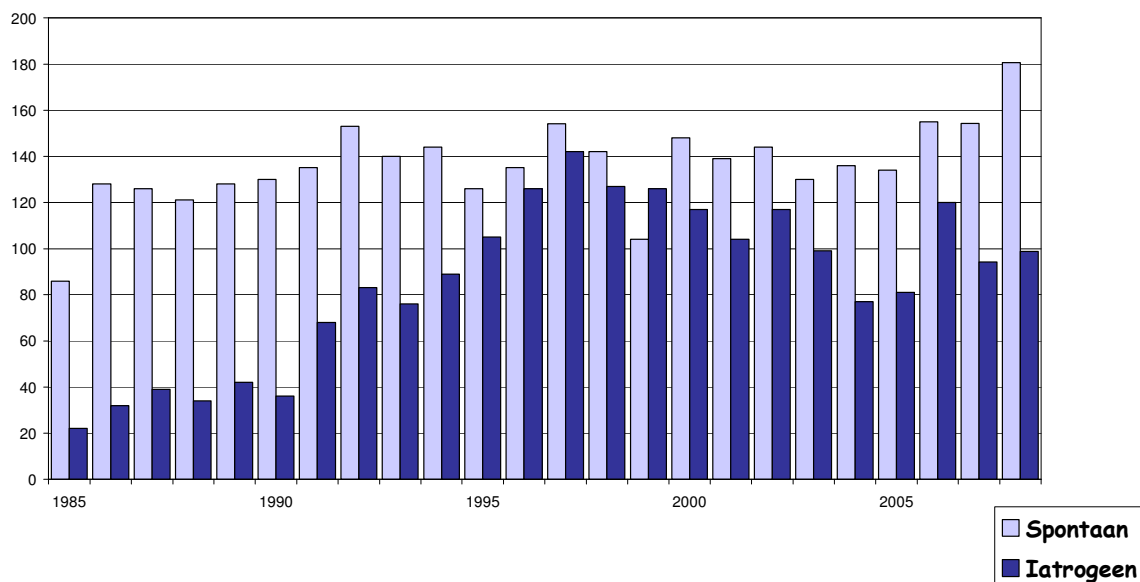
Jaar 44

Algemeen overzicht van de geregistreerde meerlingen in 2008

Op 31 december 2008 telde het Oost-Vlaams Meerlingenregister (EFPTS)¹ in totaal 7872 tweelingen, 231 drielingen en 28 meerlingen van hogere orde. In 2008 bedroeg het aantal geregistreerde tweelingen en drielingen respectievelijk 280 en 2, wat meer is dan het jaar voordien. De stijging is vnl. te wijten aan de spontane tweelingen. Het aantal iatrogene tweelingen is hierbij constant gebleven.

Bij één tweeling overleden beide kinderen na een zwangerschapsduur van minder dan 22 weken. Deze laatste tweeling is niet in de statistieken opgenomen². Er werden verder twee gevallen van embryo-reductie genoteerd.

Aantal tweelingengeboortes per jaar (1985-2008)

¹ East Flanders Prospective Twin Survey

² In overeenstemming met de internationale richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie worden in de statistieken enkel deze meerlingen opgenomen, waarbij één van de kinderen meer dan 500 gram woog bij de geboorte of, als het geboortegewicht onbekend was, de duur van de zwangerschap minstens 22 weken bedroeg.

Tabel 1			
Basisgegevens over de Oost-Vlaamse tweelingen geboren in 2006, 2007 en 2008 in percenten (geboortegewicht van één van de kinderen \geq 500g)			
	2006	2007	2008
	(%)	(%)	(%)
Geslacht			
jongen-jongen	33	36	27
meisje-meisje	32	32	40
meisje-jongen	35	32	33
Ontstaan van de zwangerschap			
spontaan	54	60	62
enkel ovulatie-inductie	16	15	9
in-vitro-fertilisatie (IVF) en andere	27	21	24
onbekend	3	4	5
Ligging kind 1			
hoofd	76	72	72
stuit	19	24	26
dwars	4	3	1
andere	1	1	1
Ligging kind 2			
hoofd	51	57	57
stuit	34	33	32
dwars	12	9	9
andere	3	1	2
Perinatale mortaliteit (alle kinderen)			
dodgeboren	2,5	1,2	0,4
neonataal overleden	1,1	1,4	0,8
onbekend	6	8	10

Het totaal aantal iatrogene³ tweelingen vertegenwoordigde dit jaar 33% van alle pasgeboren tweelingen (Tabel 1). De tweelingzwangerschappen die het gevolg zijn van enkel ovulatie-inductie zijn dit jaar gedaald (9%) terwijl de andere iatrogene tweelingen constant zijn gebleven (24%). Merkwaardig is het hoog aantal meisjestweelingen!

Wat zygotie (het type van tweeling: één of twee-eiig) betreft is er een groot verschil tussen spontane en iatrogene tweelingen. Het percentage dizygote tweelingen is duidelijk hoger voor iatrogene tweelingen dan voor spontane tweelingen (Tabel 2). Bij sommige tweelingen is de zygotie nog onbepaald, dit heeft te maken met het feit dat bij deze tweelingen nog geen DNA-vingerafdrukken werden bepaald. Deze tweelingen zijn van hetzelfde geslacht, hebben dezelfde bloedgroepen maar hun probabilliteit van monozygotie bereikt de 95% niet. Omdat wij niet beschikken over de middelen om deze -vrij dure- onderzoeken gratis te laten bepalen, vragen wij u wanneer het past een aanvraagformulier te ondertekenen voor de bepaling van de zygotie.

³ iatrogeen: door de arts of door geneeskundige behandeling teweeggebracht

Tabel 2				
Basisgegevens over de Oost-Vlaamse tweelingen geboren in 2008 (geboortegewicht van één van de kinderen \geq 500g) opgesplitst volgens het ontstaan van de zwangerschap (in procenten)				
	Spontaan (%)		Iatrogeen (%)	
Zygotie				
dizygoot	58		89	
monozygoot	26		5	
onbepaald	16		6	
Pariteit				
pariteit 1	54		67	
pariteit 2	24		25	
pariteit > 2	22		8	
Leeftijd van de moeder				
< 25 jaar	14		3	
25 tot 29 jaar	39		29	
30 tot 34 jaar	30		36	
> 35 jaar	17		32	
Zwangerschapsduur				
< 33 weken	10		9	
33 tot 36 weken	39		54	
> 36 weken	51		37	
	Kind 1	Kind 2	Kind 1	Kind 2
Geboortegewicht				
< 1500 g	2	4	4	9
1500-2499 g	47	56	51	55
\geq 2500 g	51	40	45	36
Wijze van geboorte				
spontaan	42	35	33	33
vacuümextractie	7	5	10	4
forceps	-	-	2	2
sectio	51	55	55	58
ander	-	6	-	3

Iatrogene tweelingen hebben een iets kortere zwangerschapsduur en een iets lager geboortegewicht dan spontane tweelingen. Dit is gedeeltelijk te wijten aan het verschil in pariteit⁴: er zijn meer primiparae bij de iatrogene tweelingen. Het aantal ingrepen bij de bevalling bij spontane en iatrogene tweelingen is niet meer noemenswaardig verschillend in vergelijking met vorige jaren. Wat verder opvalt is het hoog aantal oudere moeders bij de iatrogene tweelingen die het gevolg zijn van in-vitro-fertilisatie en aanverwante technieken: 35% van de moeders is ouder dan 35 jaar!

⁴ pariteit: aantal bevallingen

Om de groei tijdens de zwangerschap te controleren worden door de verloskundige intra-uteriene groeicurven gebruikt. Deze groeicurven zijn wel gemaakt voor eenlingen en daardoor minder geschikt om te bepalen of een tweeling een groeiachterstand heeft. Een tweeling heeft namelijk pas een groeiachterstand als de groei achteruitblijft op de normale groei voor tweelingen (en NIET de normale groei voor eenlingen).

Wij hebben daarom **“tweeling-specifieke” intra-uteriene groeicurven** op basis van geboortegewichten ontwikkeld. Dit is mogelijk, omdat er inmiddels van meer dan 6000 tweelingen (12.000 kinderen) gegevens bekend zijn en er dus betrouwbare uitspraken gedaan kunnen worden (zie M. Gielen et al, 2008).

Diensten aan de families van meerlingen

1. Dank zij een kern van vrijwillige ouders van meerlingen werden de verscheidene activiteiten, die gestart zijn in 1997, voortgezet. Dit behelst o.m. inrichting van algemene info-avonden met specifieke thema's, inrichting van praatavonden, uitdeling van folders aan gynaecologen en pediaters, aan huisartsen en organisaties zoals Kind & Gezin, Kraamzorg en vzw Borstvoeding, verzending van het INFOBLAD (zie ook infoblad voor de aankondiging van deze verschillende avonden).

2. De twintelefoon blijft een belangrijk communicatiemiddel. Echter, we merken dat er meer en meer vragen gesteld worden en oproepen gedaan worden via e-mail. Per jaar worden zowat 400 vragen in Gent beantwoord. Over het algemeen kunnen deze vragen in 4 groepen ingedeeld worden:

- toekomstige ouders (het merendeel), met vnl. vraag naar algemene informatie, naar literatuur, naar lotgenotencontact (vrijwilligerswerking, info- en praatavonden), naar praktische zaken zoals zwangerschapsverlof, naar zaken waar ze wettelijk gezien recht op hebben.
- ouders met al iets oudere kinderen (vaak >babyleeftijd) met meestal ook meer psychologische vragen zoals de kinderen doen alles samen en laten niemand anders toe; ze verschillen toch erg van elkaar en toch zijn ze eeneiig; moeten ze naar dezelfde klas of niet? Vaak wordt deze vraag ook gesteld door leerkrachten.
- ouders met gerichte vragen naar medische aspecten zoals de zygotie van de meerling, erfelijkheid van meerlingen, bepaalde genetische afwijkingen die frequenter voorkomen bij meerlingen, of met gerichte vragen naar psychologische aspecten zoals gedragsproblemen, leermoeilijkheden, slaapmoeilijkheden. Deze vragen worden vaak gesteld vanuit een eigen ervaring.
- veel vragen van studenten i.v.m. eindwerken, media ...

3. Zoals de vorige jaren werden twee afleveringen van het INFOBLAD gratis verzonden aan de meewerkende artsen en families van meerlingen van het Oost-Vlaams register (zie bijlage). Dit was o.a. mogelijk dank zij de steun van de Provincie Oost-Vlaanderen, dienst gezondheid. De grote belangstelling en aanmoediging van de meerlingouders is en blijft voor ons een zeer belangrijke motivatie om deze nieuwsbrief verder te zetten.

4. Informatie, raadgeving, organisatie van tweedehandsverkoop specifiek voor meerlingen, aankondiging van activiteiten.....is nu ook mogelijk via de website van de vrijwilligerswerking <http://www.meerlingen.org/> en de website van onze vereniging <http://www.twinsvzw.com/>.